

ข้อมูลชุมชนบ้านแม่ชะปู้ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่

1. ประวัติความเป็นมาของชุมชน

ชุมชนบ้านแม่ชะปู้เป็นชุมชนที่มีขนาดใหญ่ ก่อนที่จะมีคนชนเผ่าปกากะญอเข้ามาอยู่อาศัยในบริเวณบ้านแม่ชะปู้ บริเวณนี้เคยเป็นที่อยู่อาศัยของชาวลัวะ มาก่อน ซึ่งเห็นได้จากซากวัดเก่า (วัดร้างลัวะ) ที่พบกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปในบริเวณบ้านแม่ชะปู้ใน แม่ชะปู้เปียง แม่ชะปู้หลวง แม่ชะปู้เหนือ หรือจากหลักฐานป่าช้าลัวะ ในบริเวณ ดอยศรีชูโจ๊ะ มอয়াโซ้ว ก่าโจ๊ะโซ้ว ห่อละโจ๊ะโซ้ว และภายหลังที่ชาวลัวะได้ละทิ้งถิ่นฐานออกไปเมื่อประมาณปีพ.ศ. 2287 ชาวไทยภูเขา เผ่าปะกาเกอญอ นำโดย อาจะ แซจะ จึงได้เดินทางจากเชียงใหม่ (แม่สาบ) เข้ามาอยู่ในบริเวณนี้ โดยชาวปะกาเกอญอ ได้อาศัยอยู่บริเวณนี้มาแล้ว ๗ ช่วงคน รวมอายุการตั้งถิ่นฐานประมาณ 267 ปีถึงปีปัจจุบัน(พ.ศ. 2554) หมู่บ้านแม่ชะปู้ ประกอบไปด้วย 5 หย่อมบ้านคือ แม่ชะปู้เหนือ แม่ชะปู้หลวง แม่ชะปู้เปียง แม่ชะปู้ใน และห้วยตองสาต

สภาพทั่วไป

บ้านแม่ชะปู้ ตำบลบ่อแก้ว อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ ห่างจากตัวอำเภอสะเมิงไปเป็นระยะทาง 40 กิโลเมตรโดยประมาณ อยู่ในบริเวณที่ระดับความสูง 980 – 1,600 จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ภูเขาที่โอบล้อมรอบทำให้ชุมชนตัดขาดจากตัวตำบลบ่อแก้ว ซึ่งเป็นเส้นทางสายหลักที่จะไปสิ้นสุดที่อำเภอวัดจันทร์ จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งแต่ละดอยมีขนาดใหญ่ จำนวน 5 ดอย แต่ละดอยเป็นแหล่งกำเนิดต้นน้ำสำคัญดังนี้

ดอยกะโจ๊ะ ตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันตกเฉียงเหนือของหมู่บ้าน เป็นแหล่งกำเนิด ห้วยแม่ชะปู้ เลอะพะโต๊ะโกละ ตะตอโปโปโกละ จี๊พะแลโกละ ลาคือโกละ (ห้วยตองสาต)

ดอยโมยาโม เป็นแหล่งกำเนิด ห้วยป่อย่าหล่าโกละ มะกอกโกละ หว่าเกรอะโกละมอนยาอาพา เป็นแหล่งกำเนิด ห้วยโต่กอโกละ กะแนครือโกละ ฉี๊ยบือโสะโกละ บือคาโกละ เสทาโจโกละ

ดอยห้วยน้ำจาง ตั้งอยู่บริเวณทิศเหนือของหมู่บ้าน เป็นแหล่งกำเนิดห้วยน้ำจาง ทีบราโกละ โส่พาทอโกละ ศรีชูโจ๊ะ ตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันออกของหมู่บ้าน เป็นแหล่งกำเนิดที่โปโปโกละ แนะมือโกละ หน่ออู่หู่โกละ บ่อโคโซโกละ ฟือโคโกละ ซึ่งไหลลงน้ำแม่ชะปู้ น้ำแม่โต่ น้ำแม่บ่อแก้ว น้ำแม่ชาน น้ำแม่วาง น้ำแม่ปิง และเจ้าพระยาตามลำดับลักษณะทั่วไปของป่าในเขตแม่ชะปู้ แบ่งเป็น 2 ประเภท คือป่า เกอเนอหมือ (ป่าดิบเขา) และป่าเกอเนอพา (ป่าเบญจพรรณ)

2. ข้อมูลกายภาพ/บริบทพื้นที่

มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 27,500 ไร่ มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ดอยโกหวาซูซ่า บ้านหนองศรีชูใน หมู่ 10 ต.บ่อแก้ว อ. สะเมิง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ดอยกะโจ๊ะโซ้วหรือดอยโตน แนวเขตบ้านทุ่งหลวงและบ้านห้วยอีค่าง ต.แม่วินอ. แม่วาง จ.เชียงใหม่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ดอยผาลาย
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ดอยมอนยะ

พื้นที่ป่า 14,806 ไร่ เพื่อการอนุรักษ์ของหมู่บ้านมีสภาพเป็นป่า ประกอบด้วยป่า 2 ประเภทคือ เกอเนอหมือ (ป่าดิบเขา) และ เกอเนอพา (ป่าเบญจพรรณ)

3. ข้อมูลประชากร
ประชากรรวมทั้งหมู่บ้านมีประมาณ 264 ครัวเรือน
4. การศึกษา/ศาสนา
การศึกษามีโรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนบ้านแม่ชะบู่
โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา 1 แห่ง
ประชากรนับถือศาสนา มีทั้งพุทธ คริสต์ และดั้งเดิม (นับถือผีบรรพบุรุษ)
5. สุขภาพ/สาธารณสุข/โรค
ถนนเข้าหมู่บ้านเป็นถนนลูกรังสลับกับคอนกรีต
มีระบบน้ำประปาหมู่บ้านแบบประปาภูเขา
6. อาชีพ รายได้ ภาวะหนี้สิน
ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ การเกษตร ทำนา ปลูกสตรอเบอร์รี่ ปลูกผักเมืองหนาว
รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนต่อปี 20,000 บาท
7. วัฒนธรรม/ความเชื่อ
ตามความเชื่อของชนเผ่า
8. กลุ่ม/องค์กร
กลุ่มเยาวชนก่อกองทัพ
กลุ่มสตรีแม่บ้าน พ่อบ้าน
9. ประชาชน/ผู้รู้ชุมชน
ยังไม่มีข้อมูล
10. การจัดการทรัพยากร (ดิน น้ำ ป่า)
 - 10.1 การพึงพิงทรัพยากร
ยังไม่มีข้อมูล
 - 10.2 พัฒนาการในการจัดการป่าของชุมชน
ยังไม่มีข้อมูล
 - 10.3 รูปแบบการจัดการป่า
ยังไม่มีข้อมูล
 - 10.4 กิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการป่า
 1. ทำแนวกันไฟ
 2. ปลูกต้นไม้ในพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อดินถล่ม
 3. บวชป่าพื้นที่ต้นน้ำ
 4. สืบชะตาป่า(แผ่นดินถื่นเกิด)
 - 10.5 ทิศทางและแนวทางการจัดการในอนาคต
ยังไม่มีข้อมูล